

Анализа домаћих веб-продавница 2024.

Фондација
Регистар националног
интернет домена Србије

Садржај

3 **Циљ истраживања**

3 **Методологија**

4 **Сажетак**

5 Да ли је веб-продавница на .rs, или неком другом домену (.com, .net, .org...)?

5 Која је старост регистрованих домена који **нису** .rs?

6 Домен сајта у зависности од **дужине пословања** фирме

7 Домен сајта у зависности од **величине** фирме

8 Да ли је домен регистрован на **физичко** или на **правно** лице?

8 Да ли је домен регистрован на фирму која је **власник сајта**?

9 Да ли је домен **заштићен** од хаковања?

10 Да ли су **адресе** пословне е-поште на **властитом домену** (нпр. kancelarija@nazivfirme.rs) или су на неком од бесплатних сервиса (нпр. gmail.com и сл.)?

11 Имејл адреса у зависности од **дужине пословања** фирме

12 Имејл адреса у зависности од **величине** фирме

13 Да ли су на сајтовима који су на .rs домену адресе пословне е-поште на властитом домену?

13 Да ли су на сајтовима који су на .com домену адресе пословне е-поште на властитом домену?

14 Да ли су на сајту наведени линкови до профила на **друштвеним мрежама** и, ако јесу, до којих друштвених мрежа?

15 Који **вид комуникације** са купцима је понуђен на сајту: чет, контакт форма, имејл адреса, број телефона?

16 Да ли су на сајту јавно објављени сви важни подацио правном лицу које је власник продавнице?

16 Да ли имају своју **мобилну апликацију** (да ли на сајту имају линк ка њој)?

17 Да ли сајт користи HTTP или HTTPS протокол?

18 Ако постоји сертификат, која је врста сертификата?

18 На којим тржиштима се врши испорука?

19 Да ли сајт омогућава **плаћање картицама**?

19 На којим доменима се налазе веб-продавнице које испоручују само на тржишту Србије?

20 Да ли су на сајтовима који су назначили да врше **испоруку само у Србији** адресе пословне е-поште на властитом домену или су на неком од бесплатних сервиса (нпр. gmail.com и сл.)?

21 Да ли су на сајтовима који су назначили да врше **испоруку глобално** адресе пословне е-поште на властитом домену или су на неком од бесплатних сервиса (нпр. gmail.com и сл.)?

22 Које резултате остварује сајт у мобилној и десктоп верзији према Гугловом **PageSpeed Insights** тесту?

26 Фондација РНИДС

Циљ истраживања

Истраживање је имало за циљ да утврди тренутно стање домаћих веб-продавница одговарајући на следећа питања:

- **У вези употребе домена:** На којим доменима су домаће веб-продавнице? Колико је заступљен .rs домен у области е-трговине у Србији?
- **У вези власника сајтова:** Да ли власници сајтова на адекватан начин региструју домене и на сајту објављују податке о себи?
- **У вези примењених мера заштите:** Колико се користе доступне методе заштите домена и сертификати који омогућавају безбедну комуникацију са корисницима сајтова?
- **У вези комуникације са потрошачима:** Како домаће продавнице користе имејл адресе, на који начин комуницирају са потрошачима на сајту, да ли користе друштвене мреже и које?
- **У вези веб-сајта продавнице и апликације:** На којој е-комерц веб-платформи је направљена продавница и да ли трговци имају своју мобилну апликацију? Које резултате остварује сајт у мобилној и десктоп верзији према Гугловом [PageSpeed Insights](#) тесту?
- **У вези омогућених начина плаћања и испоруке:** Да ли сајт омогућава плаћање картицама? На којим тржиштима се врши испорука?

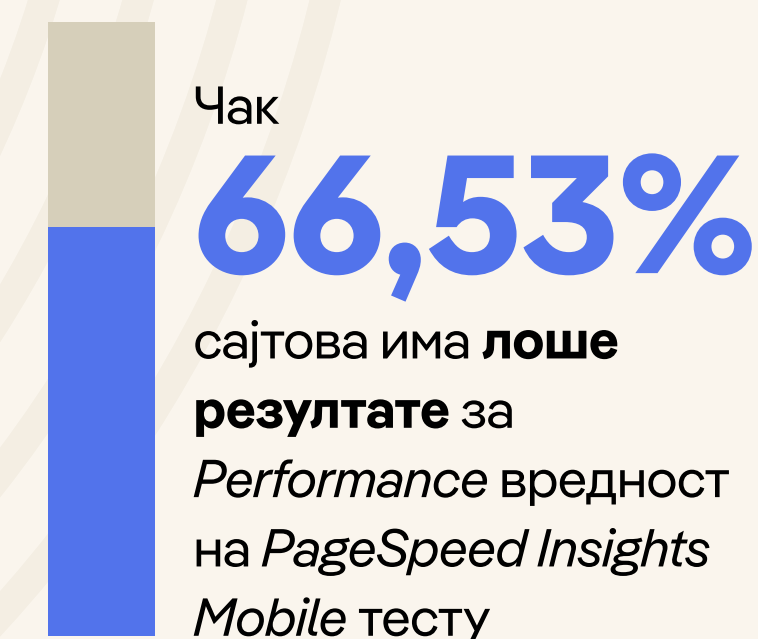
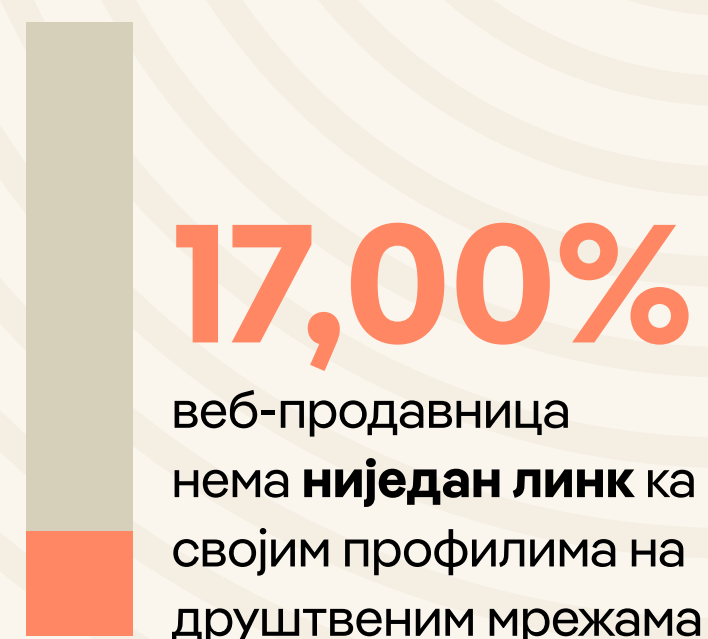
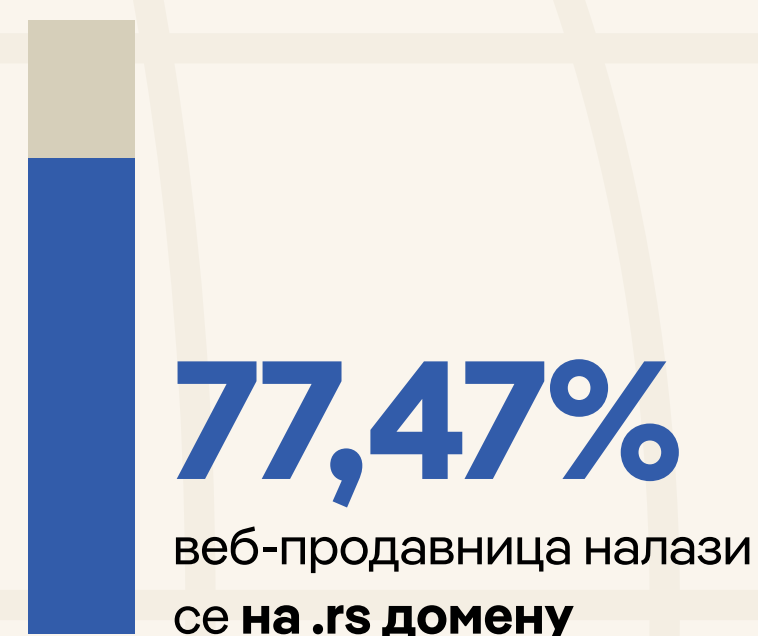
Методологија

Приказани резултати формиран су на основу истраживања које је спроведено у периоду од јула до октобра 2024. године.

Истраживање је обухватило 1.500 веб-продавница на сајтовима домаћих правних лица која врше продају роба и услуга. За сваку веб-продавницу урађена је провера правног лица у АПР-у пре укључивања у узорак, како би се осигурала актуелност и валидност добијених резултата и искључила могућност да истраживањем буду обухваћене нелегалне продавнице.

За сваку продавницу је, прегледом садржаја на сајту, утврђено тренутно стање у складу са постављеним сетом критеријума. Увидом у WHOIS базу .rs домена и међународну WHOIS базу, утврђени су подаци у вези са регистрацијом и активном заштитом домена. За сваку веб-продавницу проверени су тренутни резултати на Гугловом [PageSpeed Insights](#) тесту.

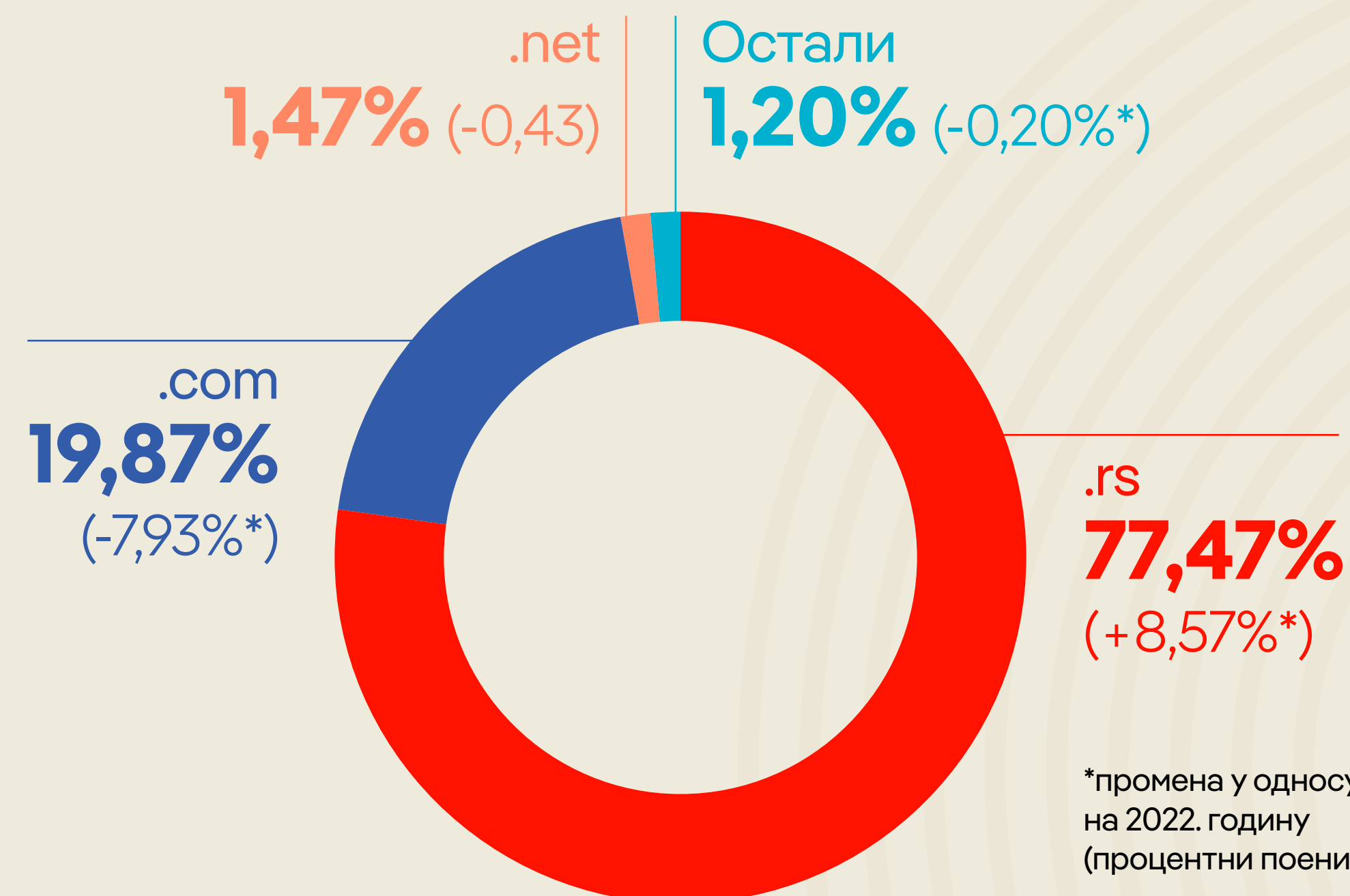
Сажетак

Да ли је веб-продавница на .rs, или неком другом домену (.com, .net, .org...)?

Од 1.500 прегледаних веб-продавница, њих 1.162 (77,47%) налази се на .rs домену. Преосталих 338 сајтова је на неком од других домена, од којих су најзаступљенији .com (19,87%) и .net (1,47%).

Зашто је избор домена значајан за е-трговце? Према истраживању „[Утицај веб-сајта и брендиране е-поште на пословање компанија на интернету](#)“ из октобра 2021, када је реч о домену на коме се налази сајт који послује на домаћем тржишту, највећи број интернет корисника (62%) своје поверење поклања фирмама чији су сајтови на .rs домену.

Која је старост регистрованих домена који нису .rs?

Од 338 домена који нису .rs, 110 домена (32,54%) старије је од 15 година. У последњих 10 година регистровано је 159 домена (47,05%).

Старост домена	Број продавница	%	промена у односу на 2022. годину (процентни поени)
Преко 20 година	33	9,76	+1,72
Од 15 до 20 година	77	22,78	+4,45
Од 10 до 15 година	69	20,41	-3,38
Од 5 до 10 година	76	22,49	-0,02
До 5 година	83	24,56	-2,77
Укупно:	338		

Домен сајта у зависности од дужине пословања фирме

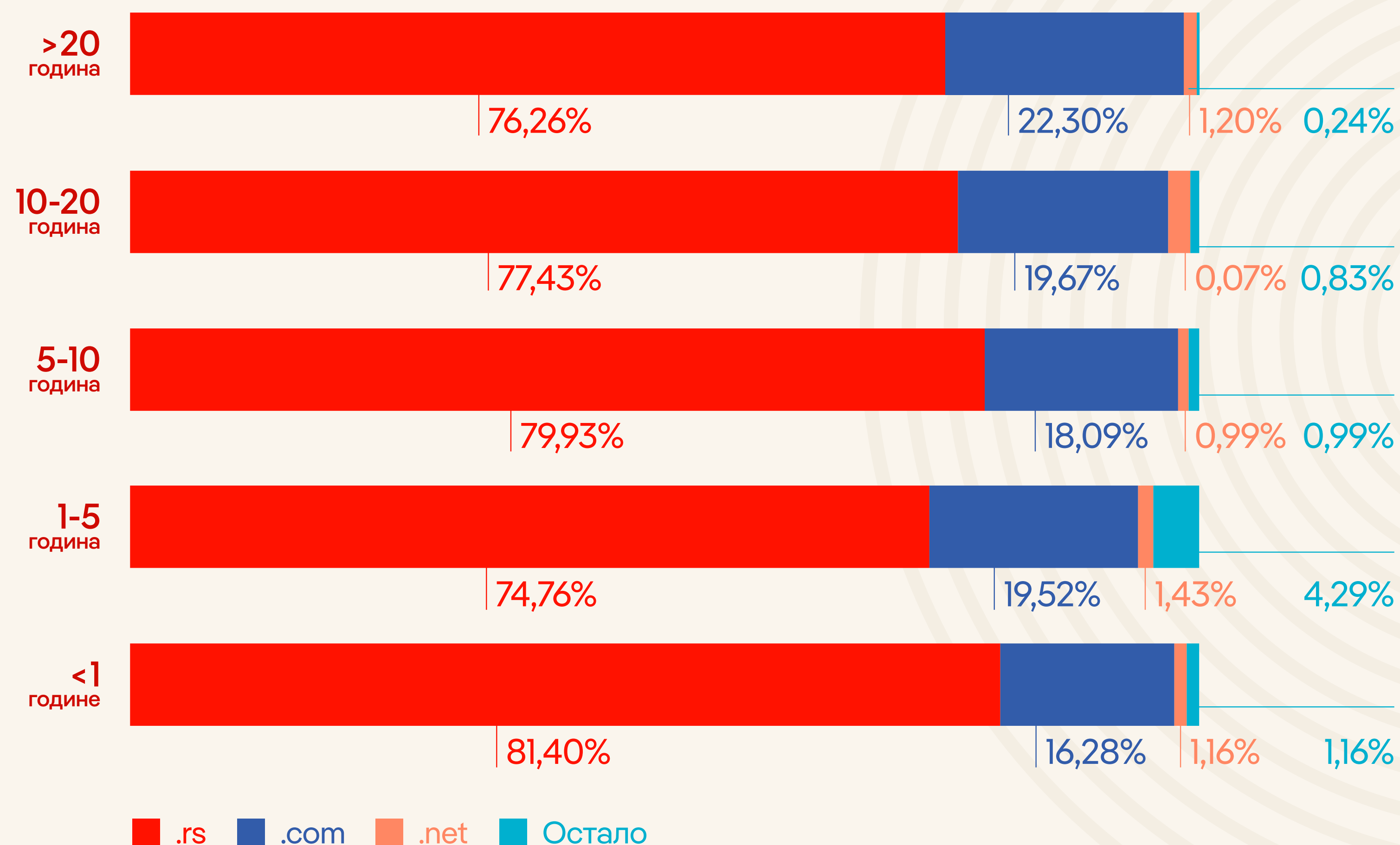
Од 1.500 прегледаних сајтова, њих 417 припада фирмама које су **старије од 20 година**, 318 сајтова се налази на **.rs домену (76,26%)**, 93 на .com (23,30%), пет (1,20%) на .net домену и један сајт је на неком од осталих домена (нпр. .shop, .store, .online...).

Фирмама које послују **од 10 до 20 година** припадају 483 сајта, 374 сајта се налазе на **.rs домену (77,43%)**, 95 на .com (19,67%), 10 (2,07%) на .net домену и четири сајта на неком од осталих домена.

Фирмама које послују **од 5 до 10 година** припадају 304 сајта, 243 сајта се налазе на **.rs домену (79,93%)**, 55 на .com (18,09%), три (0,99%) на .net домену и три сајта су на неком од осталих домена.

Фирмама које послују **од 1 до 5 година** припада 210 сајтова, 157 сајтова се налази на **.rs домену (74,76%)**, 41 на .com (19,52%), три (1,43%) на .net домену и девет сајтова је на неком од осталих домена.

Фирмама које послују **до једне године** припада 86 сајтова, 70 сајтова се налази на **.rs домену (81,40%)**, 14 на .com (16,28%), 1 (1,16%) на .net домену и један сајт је на неком од осталих домена.

Домен сајта у зависности од величине фирме

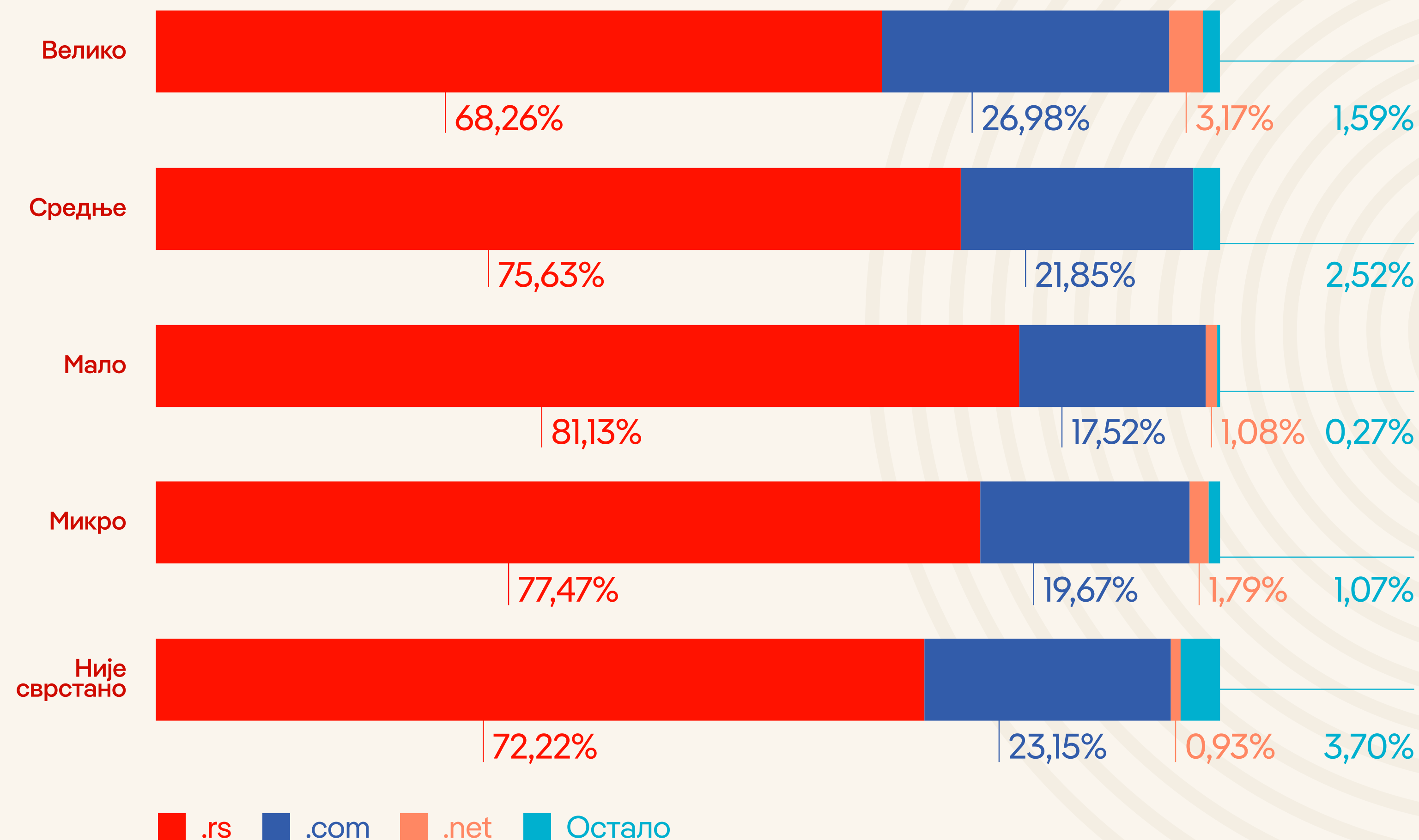
Од 1.500 прегледаних сајтова, 63 припада фирмама које су **велико** предузеће, 43 сајта се налазе на **.rs домену (68,26%)**, 17 је на .com (26,98%), два су на .net домену и један сајт је на неком од осталих домена (нпр. .shop, .store, .online...).

Фирмама које су предузећа **средње величине** припада 119 сајтова, 90 сајтова се налази на **.rs домену (75,63%)**, 26 је на .com домену (21,85%) и три сајта су на неком од осталих домена.

Фирмама које су **мало** предузеће припада 371 сајт, 301 сајт се налази на **.rs домену (81,13%)**, 65 је на .com (17,52%), четири су на .net домену и један сајт је на неком од осталих домена.

Фирмама које су **микро** предузеће припада 839 сајтова, 650 сајтова се налази на **.rs домену (77,47%)**, 165 је на .com (19,67%), 15 је на .net домену и девет сајтова је на неком од осталих домена.

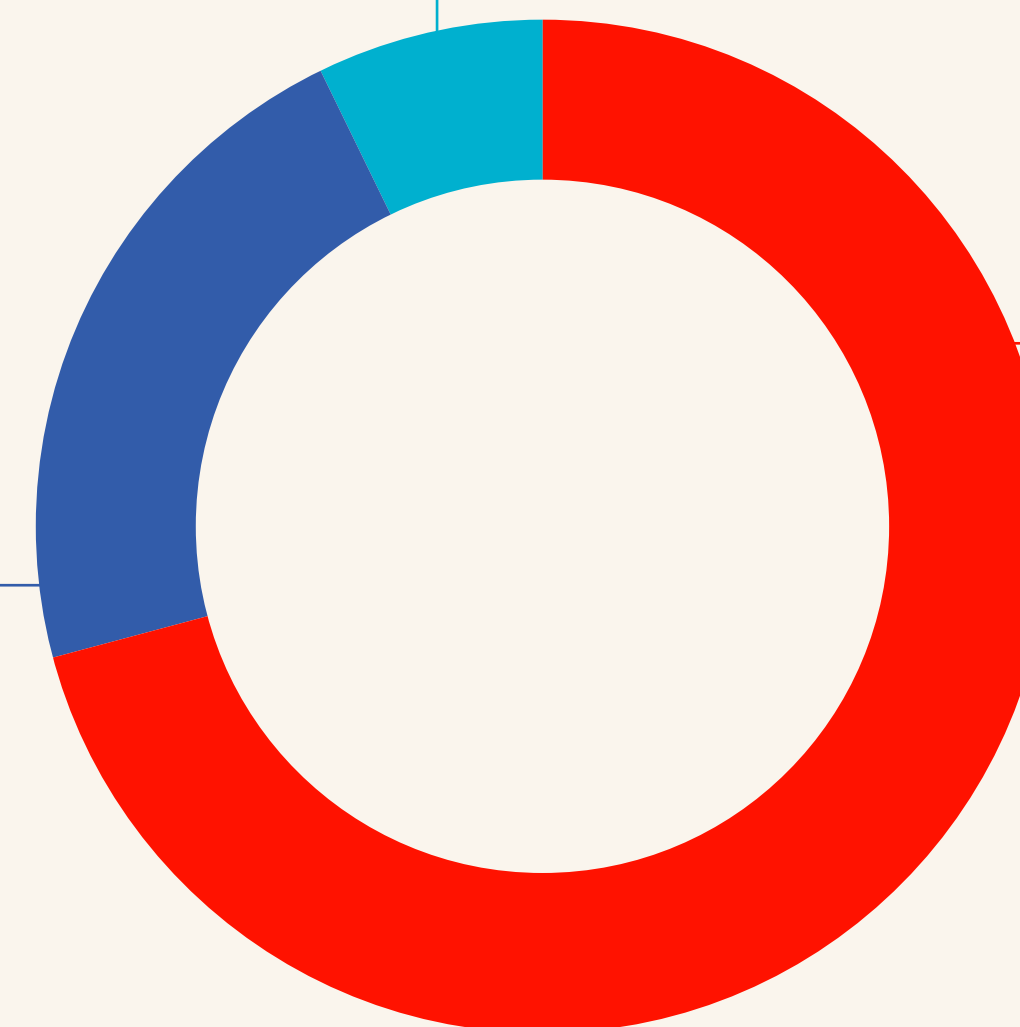
Фирмама које **нису разврстане** по величини правног лица припада 108 сајтова, 78 сајтова се налази на **.rs домену (72,22%)**, 25 је на .com (23,15%), један је на .net домену и четири сајта су на неком од осталих домена.

Да ли је домен регистрован на физичко или на правно лице?

Од 1.162 .rs домена, њих 826 су регистровала правна лица, а 255 је регистровано на физичка лица. Активiranу заштиту од објављивања података о регистранту има 81 домен, тако да није било могуће утврдити да ли је реч о правном или физичком лицу.

Регистрант је **физичко** лице
21,94% (+0,32%*)

Активна заштита од објављивања података
6,97% (-0,44%*)

Регистрант је **правно** лице
77,47% (-0,76%*)

*промена у односу на 2022. годину (процентни поени)

Да ли је домен регистрован на фирму која је власник сајта?

Од 826 .rs домена који су регистровани на правно лице, 773 домена (93,58%) регистровала је фирма која је на сајту назначена као власник веб-продавнице, док је преостала 53 (6,42%) регистровало правно лице које није власник (највероватније агенција која је правила сајт).

Од укупног броја анализираних .rs домена, свега **66,52%** је регистровано на правно лице које је власник сајта.

66,52%

.RS домена регистровано је на правно лице које је власник сајта

Да ли је домен заштићен од хаковања?

Од 1.162 .rs домена на којима су веб-продавнице, само 172 домена (14,8%) има активну [неку врсту заштите](#).

Од 172 .rs домена са укљученом заштитом, 109 домена има потписан [DNSSEC](#) (систем који онемогућава хакере да интернет кориснике преусмере ка својим сајтовима). Осим тога, на 63 домена активан је [client Update Prohibited](#). На анализираним сајтовима ниједан други облик заштите није примењен, нити су заштите комбиноване са DNSSEC-ом.

DNS (*Domain Name System*) је децентрализован базни интернет сервис који је организован хијерархијски и врши превођење текстуалн у нумеричке ознаке, и обратно. DNS омогућава једноставније коришћење интернета, јер је интернет комуникација базирана на нумеричким IP адресама које су људима тешке за памћење, а DNS омогућава коришћење назива домена за идентификацију уређаја на интернету.

DNSSEC (*DNS Security Extensions*) је систем сигурносних стандарда који омогућава проверу аутентичности и интегритета података у DNS систему, чиме спречава преусмерење интернет корисника на хакерске сајтове и потенцијалну крађу података и средстава.

Сваки е-комерц сајт треба да користи DNSSEC, јер тиме штити своје кориснике од хакерских напада и тако подиже њихову безбедност и гради њихово поверење, што је у свакој трговини, а посебно у е-трговини, од највеће важности.

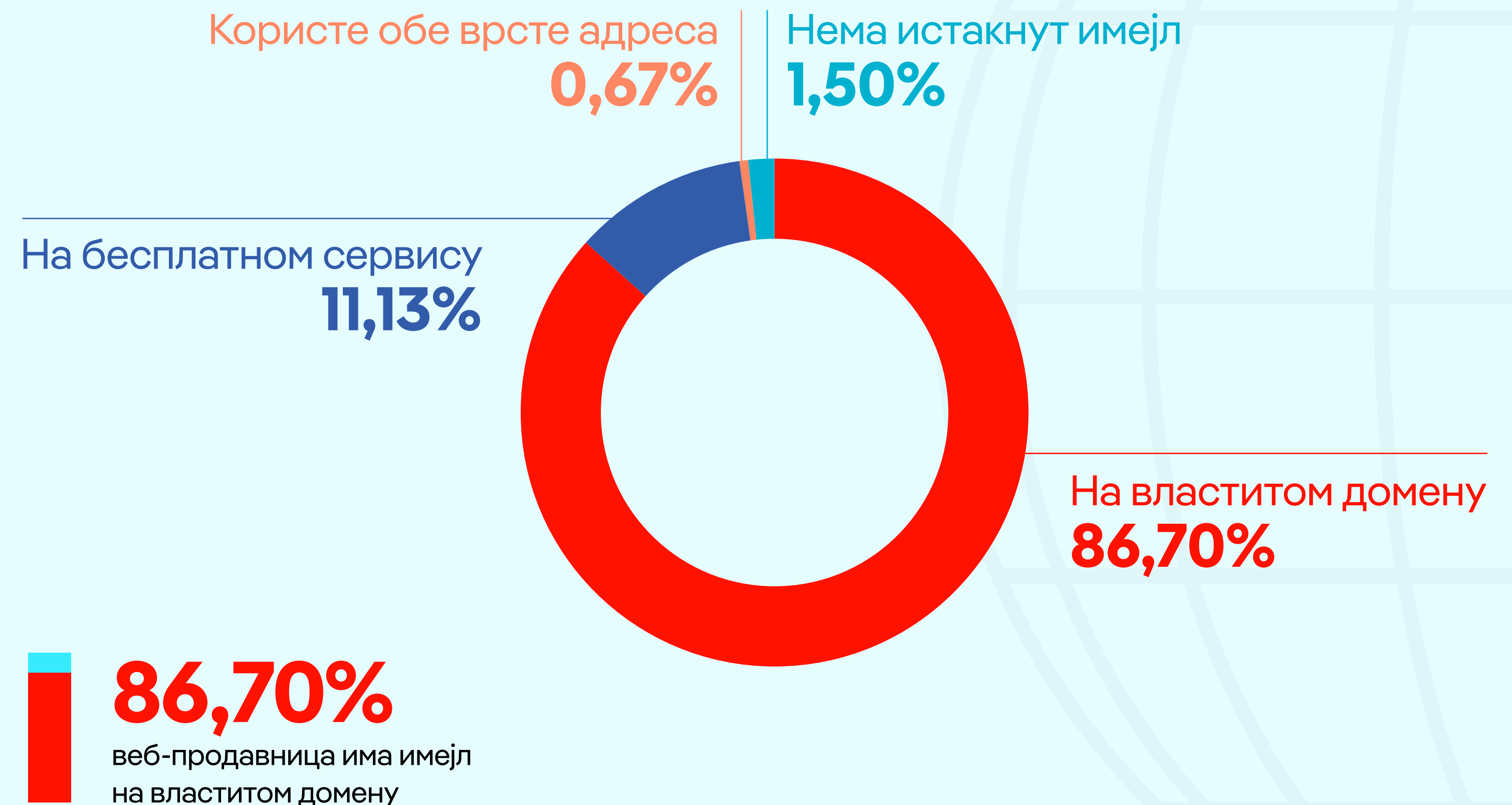
client Update Prohibited
36,63%

DNSSEC
потписан
63,37%

Да ли су **адресе** пословне е-поште на **властитом домену** (нпр. **kancelarija@nazivfirme.rs**) или су на неком од бесплатних сервиса (нпр. **gmail.com** и сл.)?

Истраживањем је утврђено да од 1.500 прегледаних веб-продавница, њих 1.300 (**86,7%**) има објављењу адресу пословне е-поште **на властитом домену**. Следећих 167 сајтова (11,13%) користи адресу са неког од бесплатних сервиса, док су на 10 сајтова (0,67%) у употреби оба типа адресе. На 23 веб-сајта (1,5%) није истакнута адреса е-поште.

Зашто је за веб-продавнице важно да у комуникацији користе адресе е-пошту на властитом домену (брендирани имејл)? Према већ поменутом истраживању „[Утицај веб-сајта и брендирани е-поште на пословање компанија на интернету](#)“ из октобра 2021, брендирани имејл је, поред телефона, најкоришћенији начин комуникације са предузећима. Заједничко за све старосне групе обухваћене тим истраживањем јесте да нису склоне комуникацији путем небрендираниог имејла неке фирме. **Брендирани имејл адреса је, попут веб-сајта или физичке адресе, нешто што идентификује једно предузеће и јасно говори ко стоји иза њега.** Због тога је 79% испитаника у овом истраживању одговорило да више верује предузећу које користи брендирани него оном које користи бесплатну имејл адресу.

Имејл адреса у зависности од дужине пословања фирме

Истраживањем је утврђено да од 1.500 правних лица чији су сајтови прегледани, њих 417 (27,8%) послује дуже од 20 година, 483 (32,2%) послују од 10 до 20 година, 304 (20,3%) послују од 5 до 10 година, 210 (14%) послује од 1 до 5 година и њих 86 (5,7%) је регистровано пре мање од годину дана.

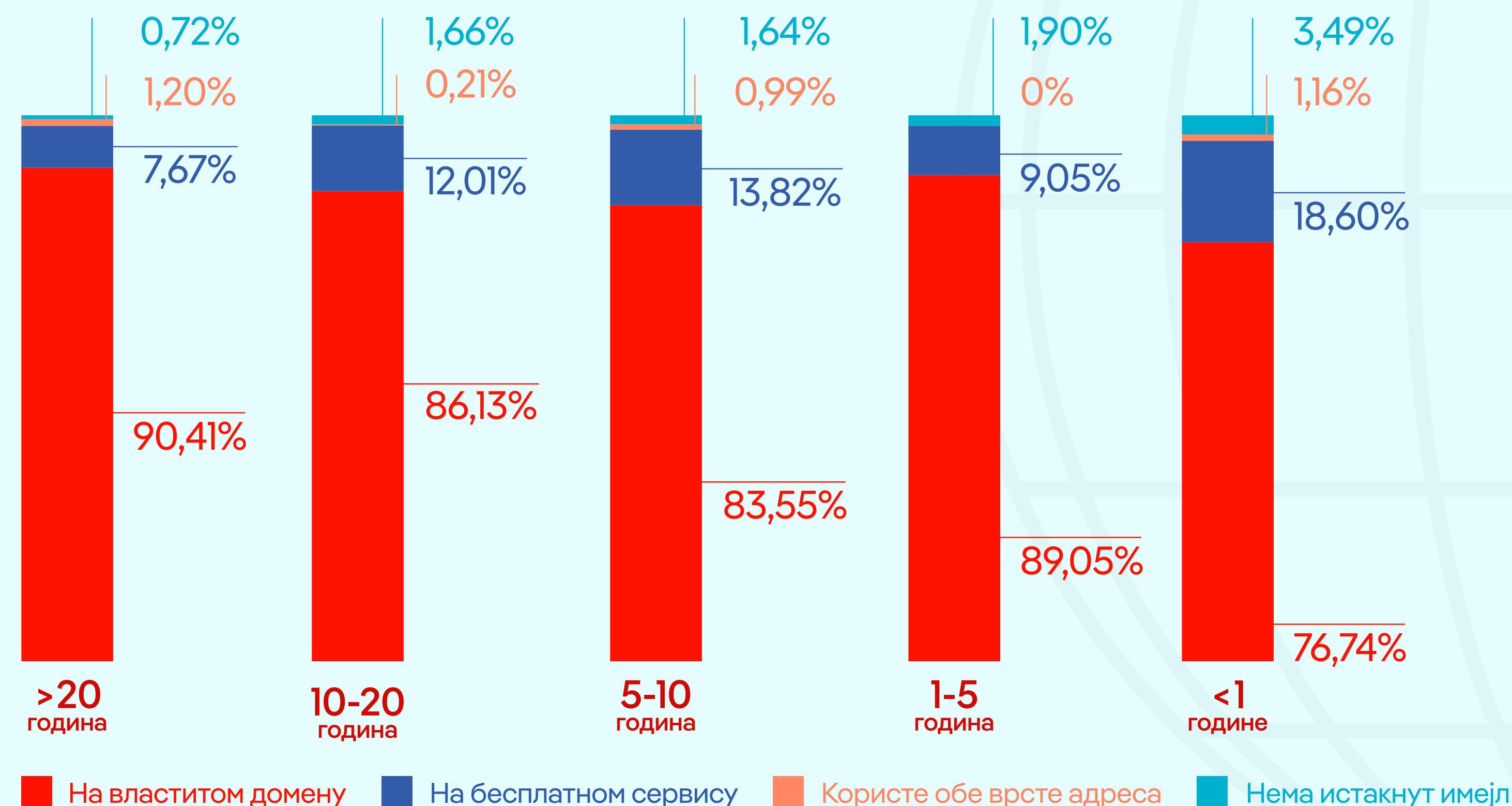
Од 417 сајтова која припадају предузећима која послују **дуже од 20 година**, њих 337 (**90,41%**) има имејл адресу **на властитом домену**, 32 (7,67%) имају имејл адресу на бесплатном сервису, а пет користи обе врсте адреса. На три веб-сајта није објављена имејл адреса.

Од 483 сајта која припадају предузећима која послују **од 10 до 20 година**, њих 416 (**86,13%**) има имејл адресу **на властитом домену**, 58 (12,01%) има имејл адресу на бесплатном сервису, а један користи обе врсте адресе. На осам (1,66%) веб-сајтова није објављена имејл адреса.

Од 304 сајта која припадају предузећима која послују **од 5 до 10 година**, 254 (**83,55%**) има имејл адресу **на властитом домену**, 42 (13,81%) има имејл адресу на бесплатном сервису, а три користе обе врсте адреса. На пет (1,64%) веб-сајтова није објављена имејл адреса.

Од 210 сајтова која припадају предузећима која послују **од 1 до 5 година**, 187 (**89,05%**) има имејл адресу **на властитом домену**, 19 (9,05%) има имејл адресу на бесплатном сервису. На четири веб-сајта (1,90%) није објављена имејл адреса.

Од 86 сајтова која припадају предузећима која послују **мање од једну годину**, њих 66 (**76,74%**) има имејл адресу **на властитом домену**, 16 (18,60%) има имејл адресу на бесплатном сервису, а један користи обе врсте адреса. На три веб-сајта (3,49%) није објављена имејл адреса.

Имејл адреса у зависности од величине фирме

Истраживањем је утврђено да од 1.500 правних лица чији су сајтови прегледани, њих 63 (4,2%) је **велико** предузеће, 119 (8%) је предузеће **средње** величине, 371 (24,7%) је дефинисано као **мало** предузеће и њих 839 (56%) као **микро** предузеће. Сто осам веб-сајтова (7,2%) припада правним лицима која нису разврстана у АПР-у према величини.

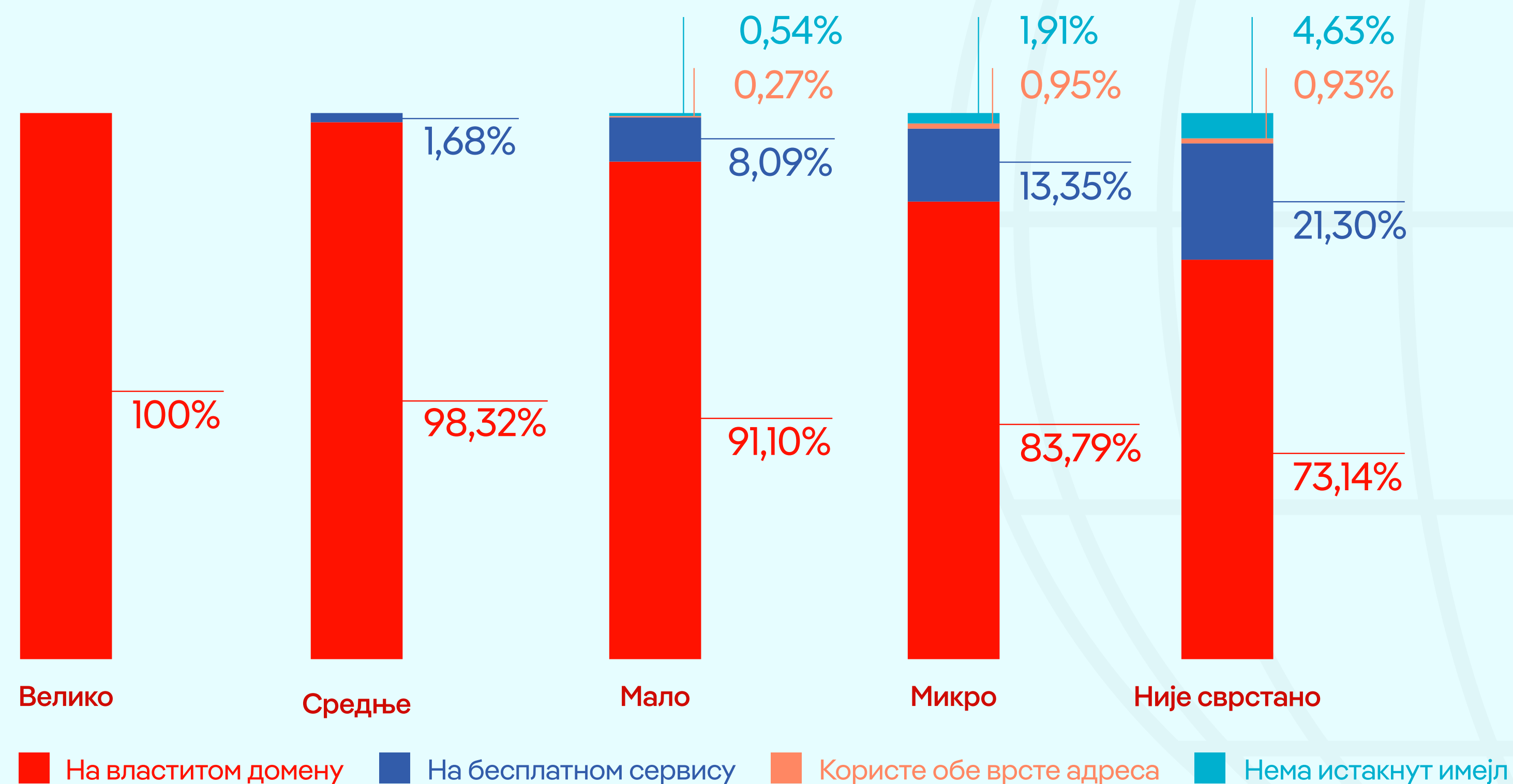
Сви сајтови (63) који припадају правним лицима која су разврстана као **велика** имају имејл адресу **на властитом домену**.

Од 119 сајтова која припадају правним лицима која су разврстана као **средња**, њих 117 (**98,32%**) има имејл адресу **на властитом домену**, а само два (1,68%) имају имејл адресу на бесплатном сервису.

Од 371 сајта који припада правним лицима која су разврстана као **мала**, њих 338 (**91,10%**) има имејл адресу **на властитом домену**, 30 (8,09%) има имејл адресу на бесплатном сервису и један користи обе врсте адреса. Само два сајта немају истакнуту имејл адресу.

Од 839 сајтова која припадају правним лицима која су разврстана као **микро**, 703 (**83,79%**) има имејл адресу **на властитом домену**, њих 112 (13,35%) има имејл адресу на бесплатном сервису и осам сајтова користи обе врсте адреса. Шеснаест сајтова (1,91%) нема истакнуту имејл адресу.

Од 108 сајтова која припадају правним лицима која су **нису разврстана** по величини, њих 79 (**73,14%**) има имејл адресу **на властитом домену**, 23 (21,30%) има имејл адресу на бесплатном сервису и један сајт користи обе врсте адресе. Пет (4,63%) сајтова нема истакнуту имејл адресу.

Да ли су на сајтовима који су на .rs домену адресе пословне е-поште на властитом домену?

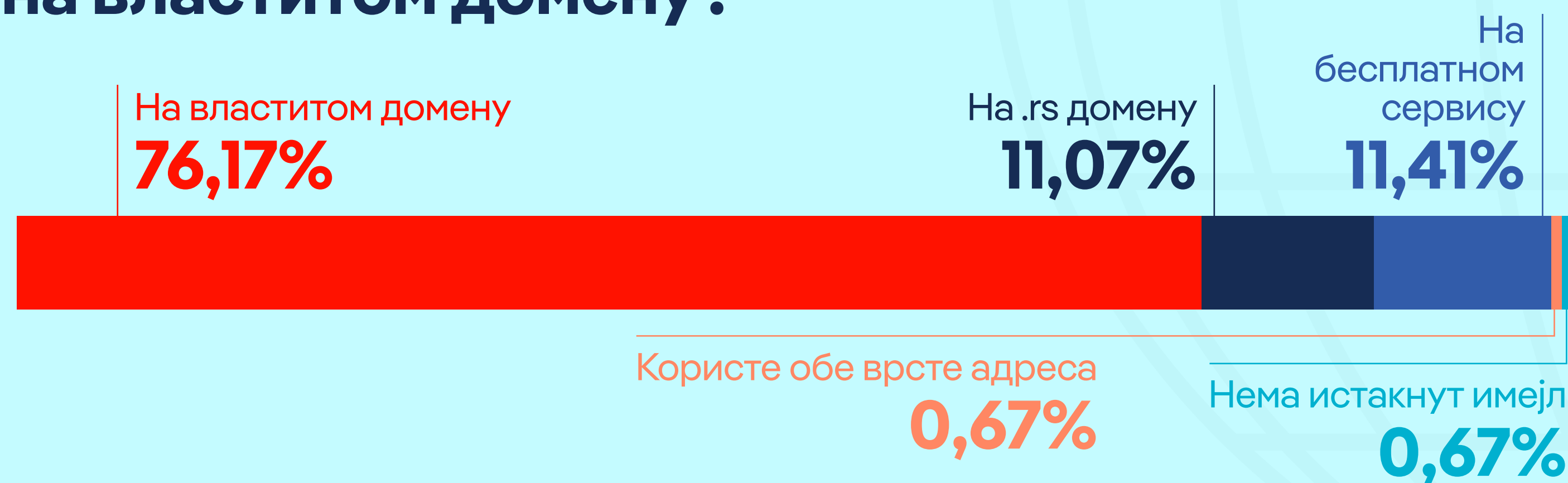
Од 1.162 веб-продавнице које су на **.rs доменима**, њих 1.012 (**87,09%**) има адресу пословне е-поште на властитом домену, 124 (10,67%) има на неком од бесплатних сервиса, седам веб-продавница (0,6%) користе обе врсте имејл адреса, а 19 (1,64%) нема истакнут имејл.

Да ли су на сајтовима који су на .com домену адресе пословне е-поште на властитом домену?

Од 298 веб-продавница које су на **.com доменима**, њих 227 (76,17%) има адресу пословне е-поште на властитом домену, 33 (11,07%) има адресу пословне е-поште на **.rs домену**, 34 веб-продавнице (11,41%) имају на неком од бесплатних сервиса, две веб-продавнице (0,67%) користе обе врсте имејл адреса, а две (0,67%) немају истакнут имејл.

11,07%
има адресу пословне е-поште на **.rs домену**

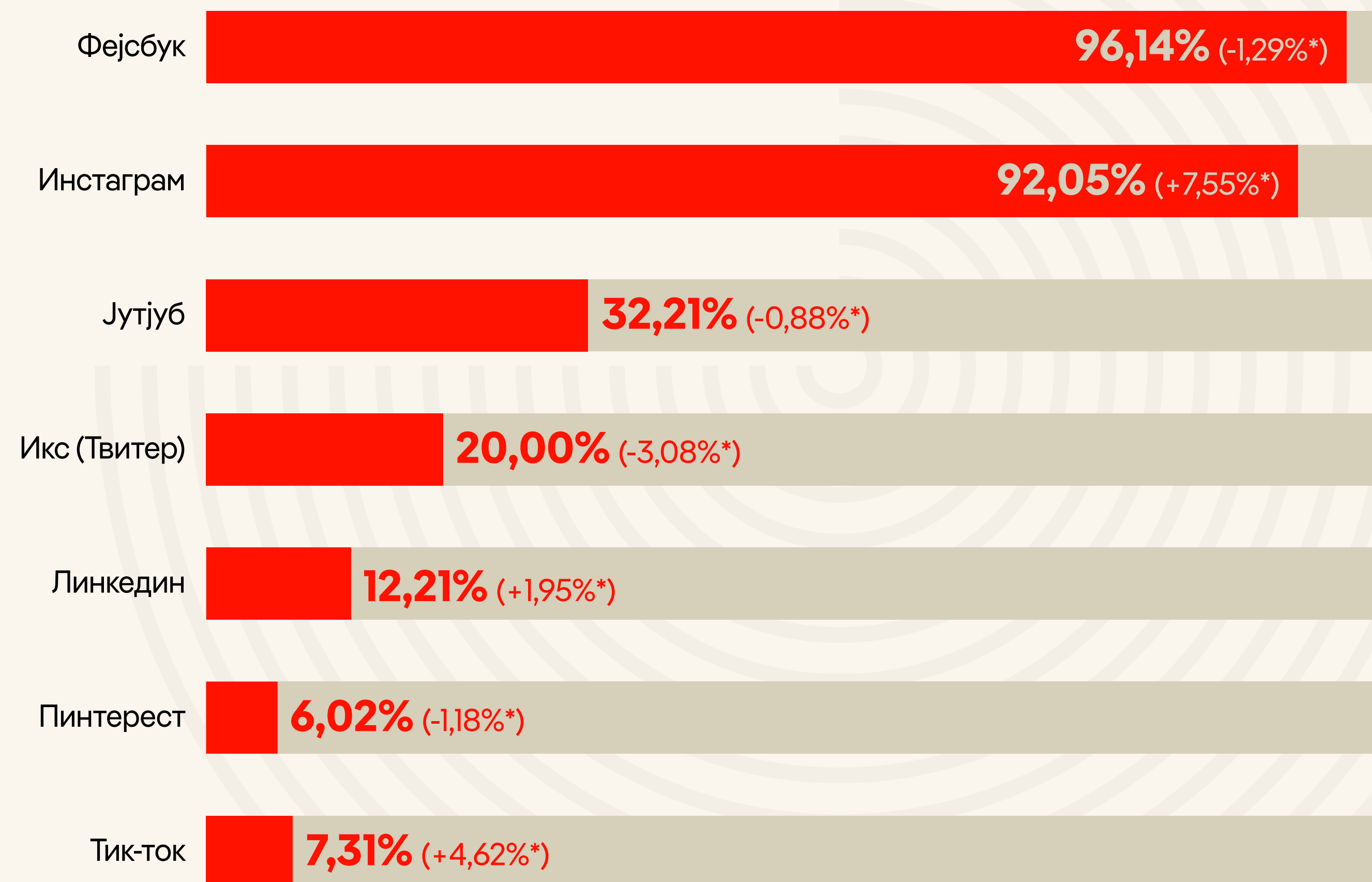
Да ли су на сајту наведени линкови до профила на друштвеним мрежама и, ако јесу, до којих друштвених мрежа?

Код **1.245** е-продавница које имају наведене линкове до профила на друштвеним мрежама заступљене су следеће друштвене мреже: Фејсбук **1197**, Инстаграм **1146**, Јутјуб **401**, Икс (Твитер) **249**, Линкедин **152**, Пинтерест **75**, Тик-ток **91**.

17,00%
 веб-продавница нема ниједан линк ка својим профилима на друштвеним мрежама

Број различитих друштвених мрежа према којима имају наведене линкове на сајту:

Број различитих друштвених мрежа	Број продавница	%
1	114	9,16
2	579	46,51
3	333	26,75
4	163	13,09
5	43	3,45
6	13	1,04
Укупно:	1245	

*промена у односу на 2022. годину (процентни поени)

Који вид комуникације са купцима је понуђен на сајту: чет, контакт форма, имејл адреса, број телефона?

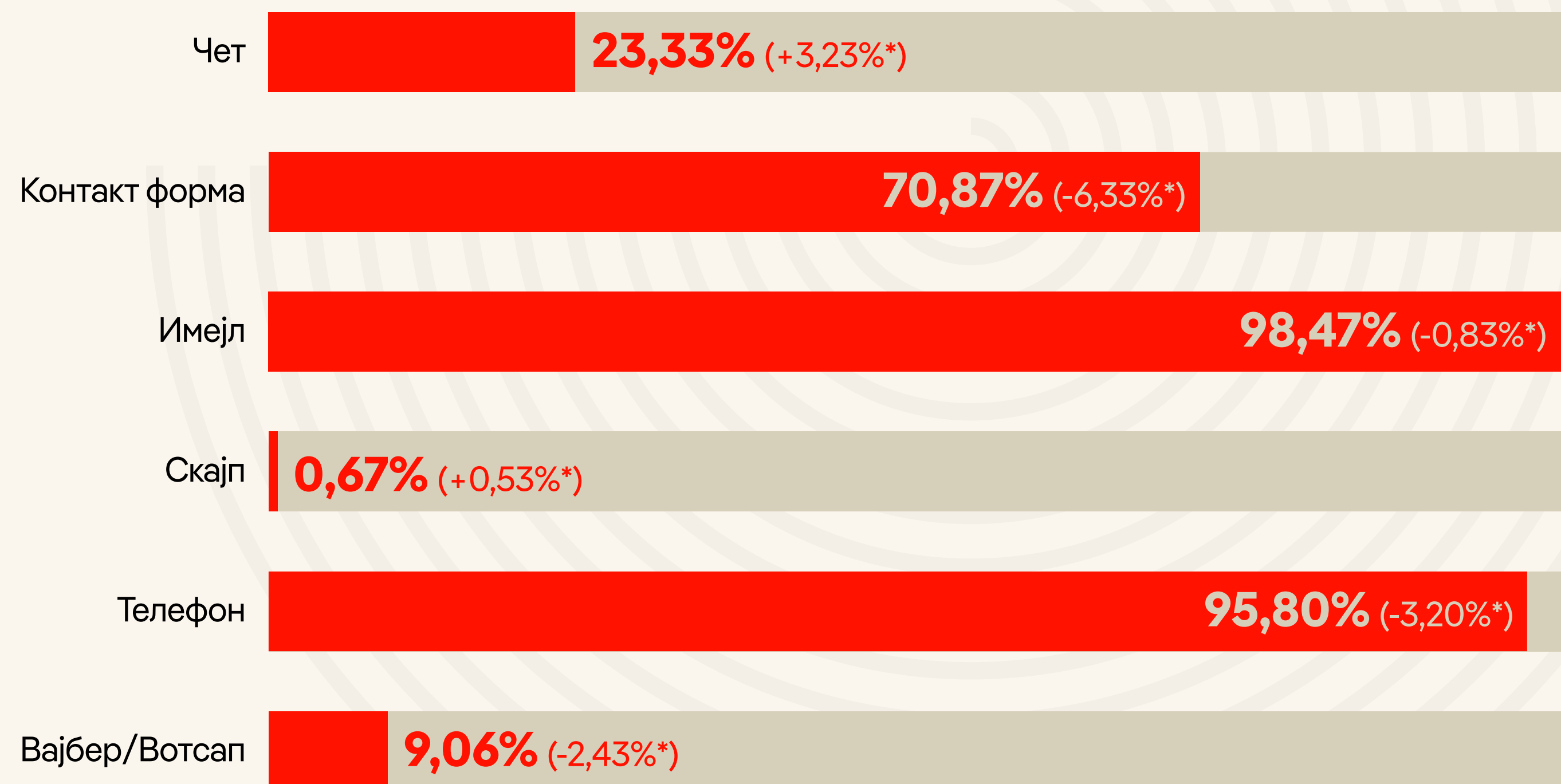
За већину купаца је веома важна могућност да у свакој фази куповине могу остварити комуникацију са продавцем. С обзиром на то да **различите старосне групе корисника** имају **различите навике** по питању употребе могућих видова комуникације, добро је да веб-трговине понуде могућност више начина комуникације са потрошачима. Тако ће осигурати максимално задовољство купаца и избећи њихово одустајање од куповине због немогућности комуникације на жељени начин.

Број различитих видова комуникације који постоје на сајту:

Број различитих видова комуникације	Број продавница	%
1	37	2,47
2	389	25,93
3	840	56
4	203	13,53
5	30	2
6	1	0,07
Укупно:	1500	

Истраживањем је утврђено да од **1.500** прегледаних веб-продавница, њих **98,47%** има истакнуту имејл адресу, **95,8%** има телефон на сајту, **70,87%** има контакт формулар. Чет је ређе заступљен и има га **23,33%** веб-продавница.

98,47%
веб-продавница има истакнуту имејл адресу

*промена у односу на 2022. годину (процентни поени)

Да ли су на сајту јавно објављени сви важни подаци о правном лицу које је власник продавнице?

С обзиром на то да је **поверење кључан фактор** у одлукама које купац доноси приликом процеса куповине, веома је значајно да он у првом сусрету са сајтом веб-трговца може брзо и лако да утврди које правно лице је власник сајта, да пронађе његове детаљније податке и, ако жели, да провери његов идентитет на АПР-у, као и да има приступ адреси и броју телефона за контакт.

Од 1.500 прегледаних сајтова веб-продавница, њих 1.289 сајтова (**85,93%**) има **наведене податке** о називу правног лица, ПИБ, матични број и адресу седишта, 127 сајтова (8,47%) има само делимично наведене ове податке, док на 84 сајта (5,6%) ти подаци нису истакнути.

Да ли имају своју мобилну апликацију (да ли на сајту имају линк ка њој)?

Употреба мобилних апликација је минимална – само 70 веб-продавница (**4,67%**) има на сајту линк ка некој од њих.

Да ли сајт користи HTTP или HTTPS протокол?

Lorem ipsum dolor **HTTP** (*HyperText Transfer Protocol*) је протокол дизајниран за комуникацију између веб-прегледача и веб-сервера.

HTTPS (*Hypertext Transfer Protocol Secure*) је безбедносно проширење основног комуникационог HTTP протокола, које омогућава шифровану комуникацију између веб-сервера и интернет корисника и штити од хакерских напада до којих може доћи током те комуникације. Ознака `https` исписује се на почетку адресе сајта када је веб-локација заштићена SSL/TLS сертификатом (нпр. `https://www.rnids.rs`). Детаљи сертификата могу се видети кликом на симбол катанца у адресном пољу прегледача (испред ознаке `https`).

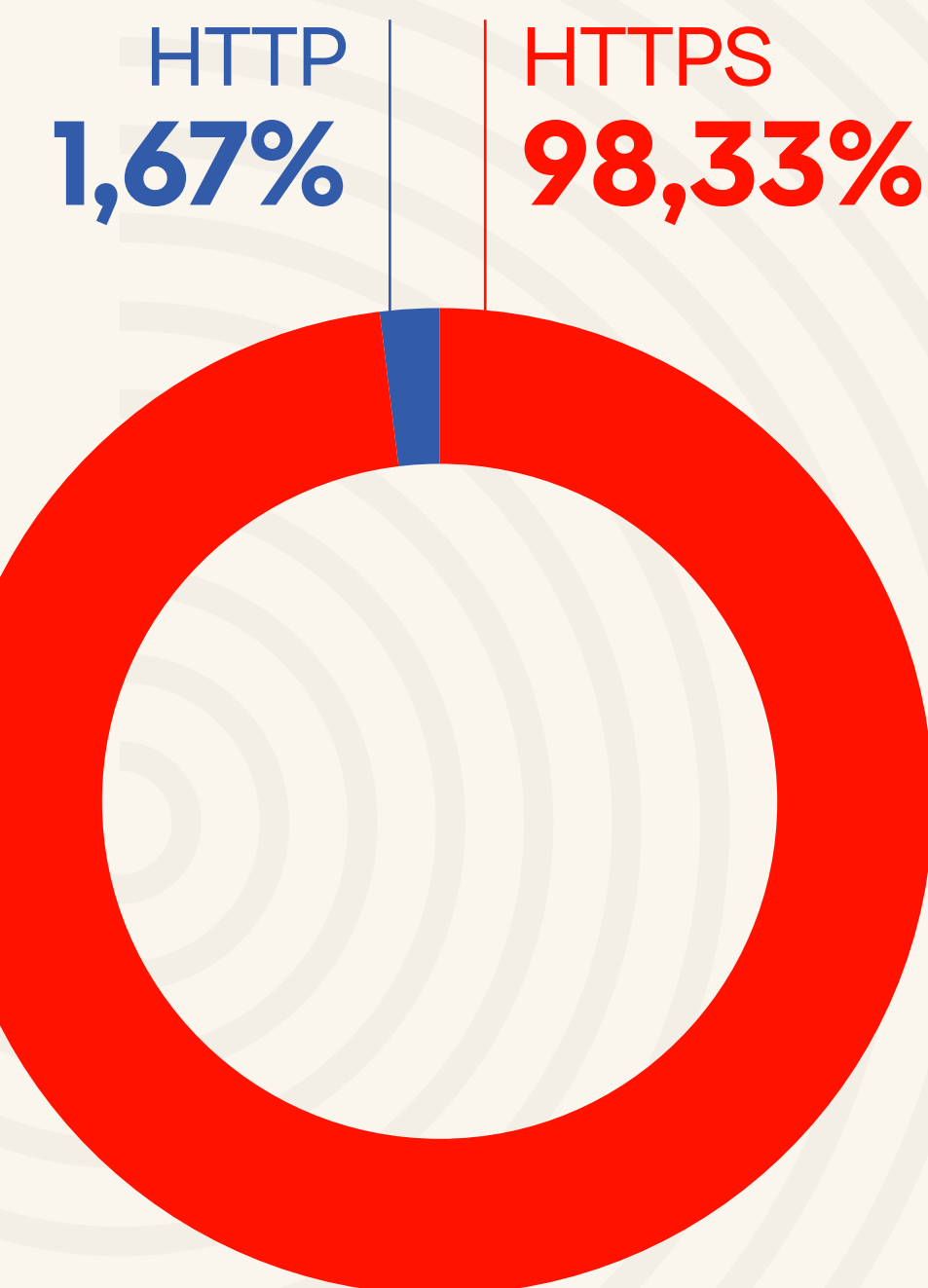
SSL (*Secure Sockets Layer*) је протокол за сигурну комуникацију између клијента и сервера на интернету (на пример, између веб-прегледача купца и веб-продавнице). SSL омогућава шифровање података у транзиту, што значи да ти подаци током комуникације не могу бити прочитани и преузети од стране хакера. Безбедна комуникација је посебно важна у случајевима када се на сајту обављају финансијске трансакције или се прикупљају лични подаци корисника. Да би користили овај безбедносни протокол, веб-сајтови морају имати SSL сертификат, који издају овлашћена сертификациона тела – организације од поверења које су овлашћене за ту делатност. Сајтови који користе SSL имају иконицу затвореног катанца испред адресе веб-сајта.

TLS (*Transport Layer Security*) новија је и сигурнија верзија SSL-а. У пракси се најчешће користи појам SSL, чак и кад је реч о TLS протоколу.

Употреба HTTPS протокола у електронској трговини веб-продавницама доноси још две значајне користи: повећано поверење купаца и боље рангирање на претраживачима.

- Купци су склонији куповини на сајтовима који користе HTTPS, јер тиме показују да брину о заштити личних и финансијских података купаца.
- Коришћење HTTPS протокола позитивно утиче на рангирање веб-сајтова, што значи да може помоћи веб-продавници да се боље позиционира у резултатима претраге и тиме привуче више посетилаца. Штавише, многи веб-прегледачи одбијају да приступе сајтовима који користе HTTP протокол, сматрајући их небезбеднима.

Од 1.500 анализираних веб-продавница, само њих 25 (**1,67%**) нема активан SSL/TLS сертификат, тј. и даље користи HTTP протокол.

Ако постоји сертификат, која је врста сертификата?

Постоје три врсте SSL/TLS сертификата, *Domain Validated (DV)*, *Organization Validated (OV)* и *Extended Validation (EV)*, које се разликују по нивоу провере идентитета власника домена и организације. Сваки од ова три типа сертификата нуди различите нивое сигурности и прикладни су за различите врсте сајтова.

Domain Validation (DV) сертификати потврђују само власништво над доменом. То су најјефтинији сертификати и обично се издају у року од неколико минута, јер није потребно доставити документа о фирми да би се тај сертификат добио.

Organization Validation (OV) сертификати пружају виши ниво безбедности и потврђују легитимност предузећа које га поседује. Кликом на симбол катанца у адресном пољу прегледача приказују се информације о сертификату, које садрже и детаље о предузећу, чиме се гради додатни ниво поверења. Препоручују се оним сајтовима на којима се врши прикупљање осетљивих података.

Extended Validation (EV) сертификати представљају највиши ниво безбедности и пролазе кроз најстроже провере, које укључују проверу правног статуса предузећа, проверу власништва над доменом, проверу

телефонског броја и друге верификације. Препоручују се свим сајтовима на којима се врше новчане трансакције.

Од 1.475 веб-продавница које имају SSL/TLS сертификат, њих 1.380 (**93,56%**) користи **Domain Validation**, док је на 95 (6,44%) сајтова инсталиран *Organization Validation* сертификат.

На којим тржиштима се врши испорука?

На 1.214 сајта (**80,93%**) наведено је да испоруку врше **само у Србији** (ово не искључује могућност да постоје посебни сајтови на доменима као што су нпр. .hr, .me, .ba и сл. за продају на другим тржиштима).

Локалну испоруку, најчешће **у оквиру једног града** (нпр. Нови Сад, Београд), нуде 54 веб-продавнице (**3,6%**). Од веб-продавница које нуде испоруку и ван Србије, 32 сајта (2,13%) назначила су да испоручују производе и у државе у окружењу (екс-Југославија), док 120 веб-продавница (8%) има глобалну испоруку.

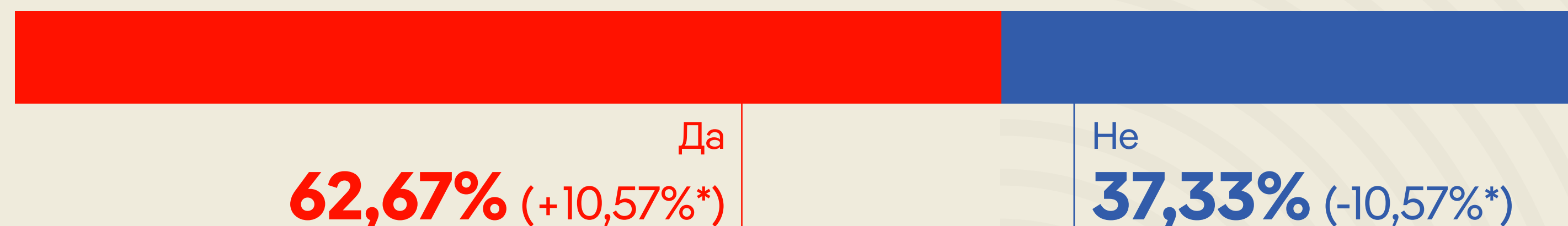
Дигиталне производе продаје 80 (5,33%) сајтова.

84,50%
веб-продавница испоруку врши само у Србији

Тржишта	Број продавница	%	промена у односу на 2022. годину (процентни поени)
Локално (нпр. Београд, Нови Сад)	54	3,60	+0,10
Република Србија	1214	80,93	-3,87
Република Србија + екс-Југославија	32	2,13	-0,17
Глобално	120	8,00	+1,40
Онлајн (дигитални производи)	80	5,33	+2,53
Укупно:	1500		

Да ли сајт омогућава плаћање картицама?

Од 1.500 прегледаних веб-продавница, 940 сајтова (62,67%) користи систем наплате платним картицама.

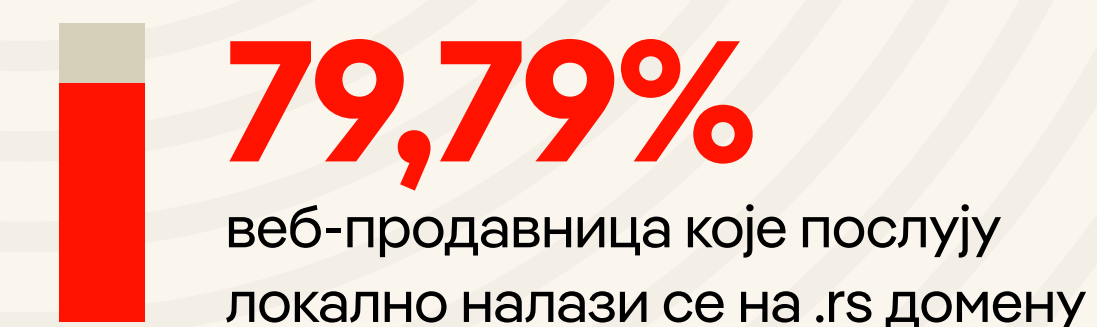

*промена у односу на 2022. годину (процентни поени)

На којим доменима се налазе веб-продавнице које испоручују само на тржишту Србије?

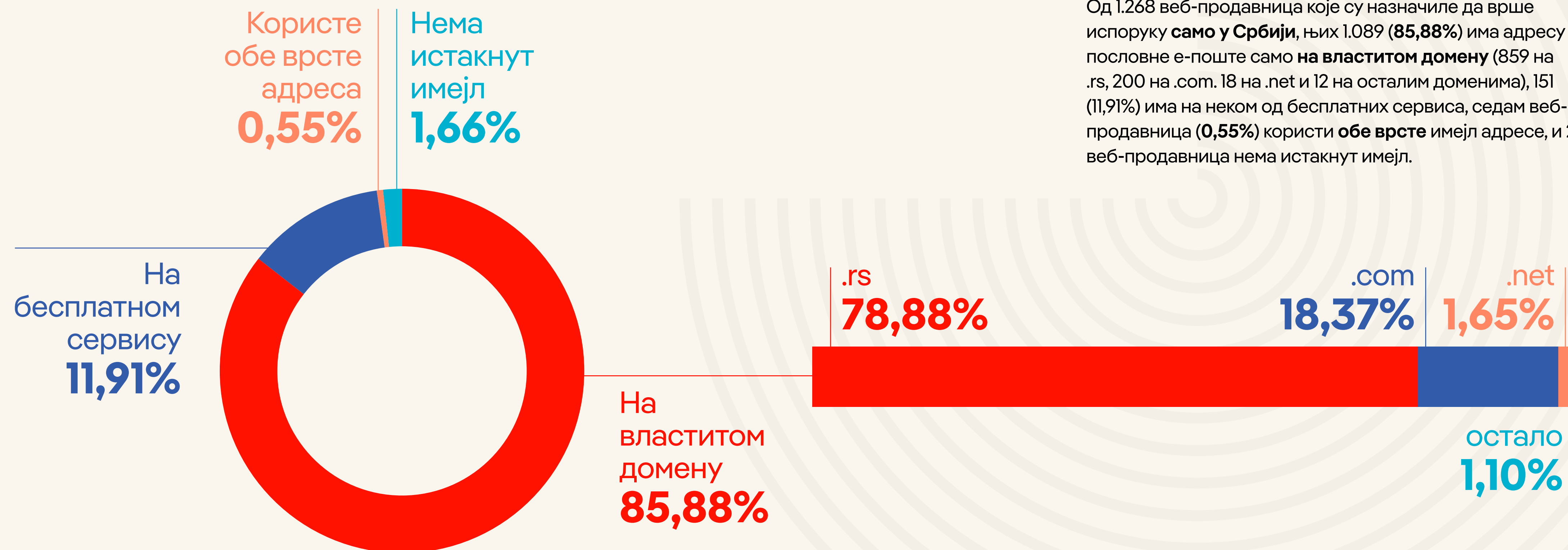
Укупно 1.268 веб-продавница (84,5%) не врши испоруку ван Србије. Притом, њих 1.011 (79,79%) налази се на .rs домену. Преосталих 257 сајтова налази се на неком од других домена, од којих су најзаступљенији .com (18,07%) и .net (1,10%).

Домен	Број продавница	%
.rs	1011	79,79
.com	229	18,07
.net	14	1,10
ostali (.shop .store .eu .club .online .pro)	14	1,10
Укупно:	1268	

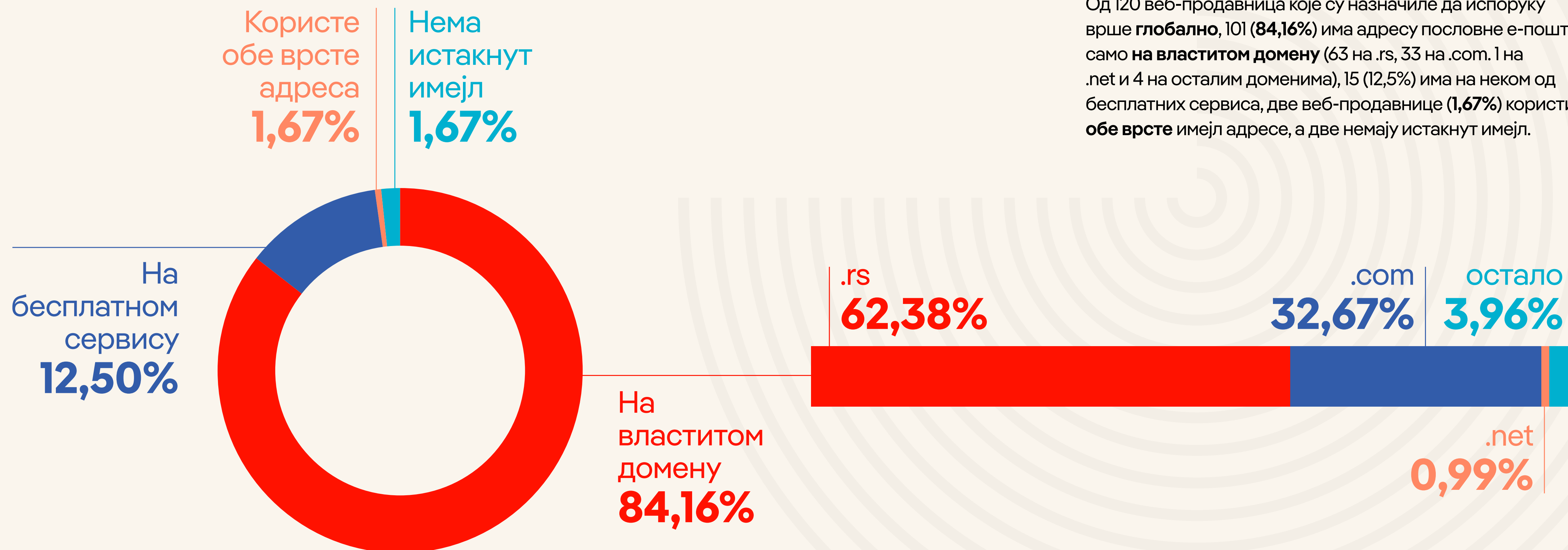
Да ли су на сајтовима који су назначили да врше испоруку само у Србији адресе пословне е-поште на властитом домену или су на неком од бесплатних сервиса (нпр. gmail.com и сл.)?

Од 1.268 веб-продавница које су назначиле да врше испоруку **само у Србији**, њих 1.089 (**85,88%**) има адресу пословне е-поште само **на властитом домену** (859 на .rs, 200 на .com, 18 на .net и 12 на осталим доменима), 151 (11,91%) има на неком од бесплатних сервиса, седам веб-продавница (**0,55%**) користи **обе врсте** имејл адресе, и 21 веб-продавница нема истакнут имејл.

Да ли су на сајтовима који су назначили да врше испоруку глобално адресе пословне е-поште на властитом домену или су на неком од бесплатних сервиса (нпр. gmail.com и сл.)?

Од 120 веб-продавница које су назначиле да испоруку врше **глобално**, 101 (**84,16%**) има адресу пословне е-поште само **на властитом домену** (63 на .rs, 33 на .com, 1 на .net и 4 на осталим доменима), 15 (12,5%) има на неком од бесплатних сервиса, две веб-продавнице (**1,67%**) користи **обе врсте** имејл адресе, а две немају истакнут имејл.

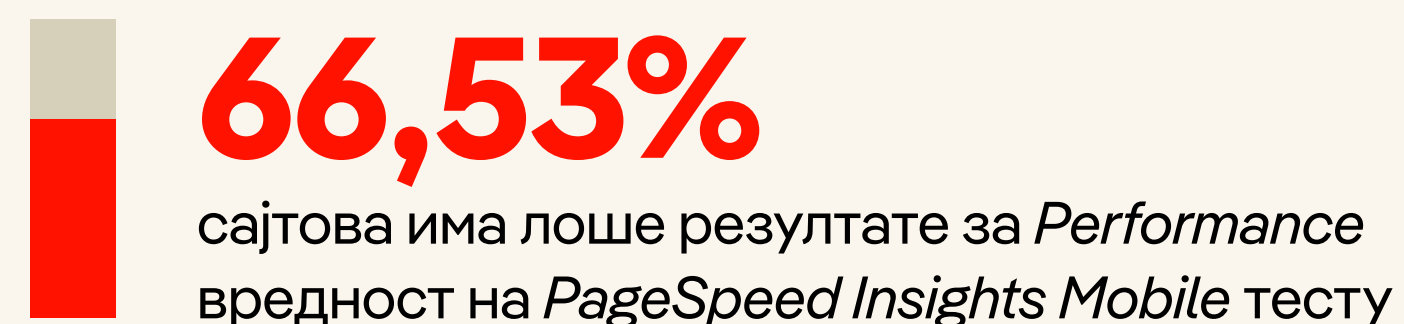

Које резултате остварује сајт у мобилној и десктоп верзији према Гугловом *PageSpeed Insights* тесту?

Performance вредност на *PageSpeed Insights* [тесту](#) описује колико се брзо и ефикасно веб-страница учитава и приказује корисницима. Вредност *Performance* приказује се на скали од 0 до 100 и зависи од различитих фактора као што су величина и оптимизација слика и других датотека, коришћење кеширања, оптимизација *JavaScript* и *CSS* кода, време потребно да се сервер одазове, као и други фактори који утичу на брзину учитавања и приказивања веб-странице корисницима. Што је оцена већа, то веб-сајт има боље перформансе.

Перформансе у границама од **90 до 100** има само 70 сајтова (**4,67%**) у **мобилној** верзији и 164 сајта (**10,93%**) у **десктоп** верзији.

На **Mobile** тесту чак **66,53%** сајтова има **лоше резултате**, у границама од 0 до 49. Ако овоме додамо да је истраживање показало да само 4,67% сајтова има мобилне апликације, види се да домаће веб-продавнице још увек не придају довољно значаја овом сегменту.

Performance

Резултат:	Mobile		Desktop	
	Број продавница	%	Број продавница	%
od 90 do 100	70	4,67	164	10,93
od 80 do 90	75	5	213	14,2
od 70 do 80	90	6	216	14,4
od 60 do 70	120	8	237	15,8
od 50 do 60	147	9,80	207	13,8
od 40 do 50	190	12,67	151	10,07
od 30 do 40	236	15,73	102	6,80
od 20 do 30	240	16	90	6
od 10 do 20	218	14,53	64	4,27
od 0 do 10	114	7,60	56	3,73
		28,80		58,2
		66,53		30,87

Које резултате остварује сајт у мобилној и десктоп верзији према Гугловом *PageSpeed Insights* тесту?

Accessibility вредност на *PageSpeed Insights* тесту представља меру доступности веб-странице особама са инвалидитетом и зависи од различитих фактора, као што су структура HTML кода, употреба правилних ознака, алтернативни текст за слике и видео-записе, као и доступност веб-странице путем тастатуре. *Accessibility* вредност приказује се на скали од 0 до 100, при чему виши број бодова указује на бољу приступачност веб-сајта.

PageSpeed Insights тест користи смернице *Web Content Accessibility Guidelines (WCAG)*, које су развијене од стране *World Wide Web Consortium (W3C)*, да би оценио приступачност веб-сајта.

Имати добар резултат за приступачност на *PageSpeed Insights* тесту значи да је веб-сајт прилагођен и приступачан корисницима са инвалидитетом или другим потешкоћама у коришћењу интернета, што побољшава њихово искуство коришћења сајта.

Од 1.500 анализираних веб-продавница, велика већина показује добре (76,4%) или одличне (15,87%) резултате у области приступачности на *Mobile* тесту, и исто тако добре (65,53%) или одличне (17,6%) резултате на *Desktop* тесту.

92,27%
 веб-продавница показује добре или одличне резултате на *Mobile* тесту

Accessibility

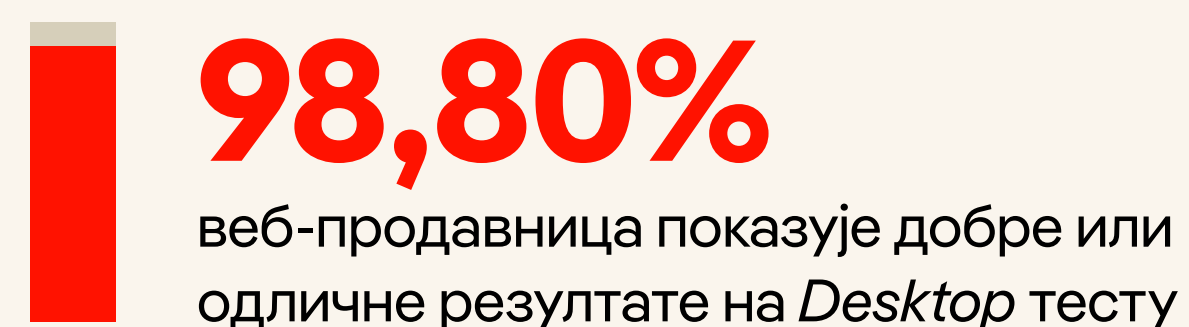
Резултат:	Mobile		Desktop	
	Број продавница	%	Број продавница	%
od 90 do 100	238	15,87	264	17,60
od 80 do 90	392	26,13	213	14,20
od 70 do 80	380	25,33	290	19,33
od 60 do 70	252	16,80	269	17,93
od 50 do 60	122	8,13	211	14,07
od 40 do 50	65	4,33	151	10,07
od 30 do 40	51	3,40	102	6,80
od 20 do 30	0	0	0	0
od 10 do 20	0	0	0	0
od 0 do 10	0	0	0	0
		76,40		65,53
		7,73		16,87

Које резултате остварује сајт у мобилној и десктоп верзији према Гугловом *PageSpeed Insights* тесту?

Best practices вредност на *PageSpeed Insights* тесту описује у којој се мери веб-страница придржава најбољих пракси у развоју веб-сајтова. Ова вредност даје информацију о томе да ли се на веб-страници примењују препоручене технике и поступци у дизајну и имплементацији веб-сајтова који могу помоћи у побољшању перформанси и корисничког искуства. Ова оцена се додељује у распону од 0 до 100, при чему већи број бодова указује на боље усвајање најбољих пракси.

Добра оцена за најбоље праксе не гарантује да ће оцена перформанси веб-сајта бити високе, јер постоји још много фактора који могу утицати на брзину учитавања странице, попут величине слике или *JavaScript* кода, као и конфигурације сервера и мрежне конекције.

Од 1.500 анализираних веб-продавница, велика већина показује добре (66,13%) или одличне резултате (32,33%) у области најбоље праксе на *Mobile* тесту, и исто тако добре (56,47%) или одличне (42,33%) резултате на *Desktop* тесту.

Best Practices

Резултат:	Mobile		Desktop	
	Број продавница	%	Број продавница	%
od 90 do 100	485	32,33	635	42,33
od 80 do 90	398	26,53	457	30,47
od 70 do 80	279	18,60	232	15,47
od 60 do 70	189	12,60	110	7,33
od 50 do 60	126	8,40	48	3,20
od 40 do 50	10	0,67	3	0,20
od 30 do 40	5	0,33	0	0
od 20 do 30	2	0,13	0	0
od 10 do 20	2	0,13	0	0
od 0 do 10	4	0,27	15	1
		66,13		56,47
		1,53		1,2

Које резултате остварује сајт у мобилној и десктоп верзији према Гугловом *PageSpeed Insights* тесту?

SEO (Search Engine Optimization) вредност на *PageSpeed Insights* тесту показује колико је веб-страница добро оптимизована за претраживаче. Вредност SEO може бити на скали од 0 до 100 и зависи од различитих фактора, као што су коришћење кључних речи, мета описа, URL структуре, брзине учитавања веб-странице и примене других техника које се користе за оптимизацију веб-страница за претраживаче.

SEO оцена на овом тесту даје одређени увид у квалитет оптимизације, али рангирање на претраживачима зависи и од многих других фактора, као што су релевантност и ауторитет сајта, повезаност са другим веб-сајтовима итд. Сви фактори заједно утичу на то како ће претраживачи рангирати веб-сајт.

Међутим, добар SEO резултат на *PageSpeed Insights* тесту је индикација добре оптимизације и побољшане видљивости сајта на претраживачима, што може довести до повећаног органског саобраћаја ка сајту и посете већег броја потенцијалних купаца.

Све веб-продавнице показују добре или одличне резултате и на *Mobile* и на *Desktop* тесту

SEO

Резултат:	Mobile		Desktop	
	Број продавница	%	Број продавница	%
od 90 do 100	591	39,40	620	41,33
od 80 do 90	504	33,60	499	33,27
od 70 do 80	212	14,13	271	18,07
od 60 do 70	112	7,47	110	7,33
od 50 do 60	81	5,40	0	0
od 40 do 50	0	0	0	0
od 30 do 40	0	0	0	0
od 20 do 30	0	0	0	0
od 10 do 20	0	0	0	0
od 0 do 10	0	0	0	0

Фондација РНИДС

Фондација „Регистар националног интернет домена Србије” (РНИДС) управља регистром назива националних .rs и .срб домена и критичним деловима инфраструктуре за националне интернет домене, обезбеђујући њихово беспрекорно функционисање и несметану доступност из било које тачке интернета. РНИДС-у је управљање .rs и .срб доменима, уз подршку надлежног министарства Републике Србије, делегирао ICANN – организација одговорна за управљање глобалном адресном структуром интернета.

На наше интернет сервисе ослања се преко 50.000 предузећа. Ако би неки назив домена био недоступан, веб-страница на њему не би била видљива, онлајн сервис на њему не би радио, а његови корисници не би могли да размењују електронску пошту. Системи који подржавају .rs и .срб домене раде без прекида откако су наши национални домени постали видљиви на интернету.

Осим тога, РНИДС дефинише и правила која регулишу регистрацију назива националних домена, као и спорове у вези са њима.

Такође, РНИДС активно ради на едукацији и промовисању одговарајућег присуства на интернету. Знање које смо стекли током година делимо широм Србије кроз конференције и стручне скупове које организујемо, или на којима учествујемо, у сарадњи са представницима локалне интернет заједнице.

Фондација
"Регистар националног интернет домена Србије"
(РНИДС)

rnids.rs | ruidc.srb

